

BULLETIN

HAVARIKOMMISJONEN FOR SIVIL LUFTFART (HSL)

Postboks 165, 1330 OSLO LUFTHAVN

Telefon: 67 12 23 19 - 67 59 36 55

BUL 03/95

Telefax: 67 12 53 33

Avgitt: 13. januar 1995

Luftfartøy

-type og reg.:	Eurocopter/MBB BO-105 CBS-4, LN-OSE
-fabr. år:	1983
Dato og tidspunkt:	14. juli 1994, kl. 1420
Hendelsessted:	Sylfjell øst for Femunden
Type hendelse:	Luftfartshendelse, kutting av busk med hovedrotor
Type flyging:	Ervervsmessig
Værforhold:	Lett variabel vind, lettskyet, god sikt, 25°C
Flygeforhold:	VMC
Reiseplan:	Ingen
Personskader:	Ingen
Skader på luftfartøy:	Mulig skade på to hovedrotorblader
Andre skader:	Ingen
Informasjonskilder:	Rapport fra fartøysjef, samt telefonsamtale med flygesjef

---

Alle tidsangivelser i denne bulletin er lokal tid, hvis ikke annet er angitt.

HENDELSESFORLØP

Ambulanshelikopteret skulle hente en pasient ved Sylfjell. Helikopteret ble satt ned i et område med en del busker, og det ble stående noe ustødig på en tue. Redningsmannen i venstresetet gjorde oppmerksom på at terrenget var flatere et par meter lengere bak. Maskinen ble derfor løftet opp og på veg bakover traff hovedrotoren en busk som sto på venstre side. Helikopteret ble så flyttet forover, stoppet og rotorbladene ble sjekket. Det ble ikke funnet tegn til bulker eller skade på bladene. Da det på stedet var dårlig teledekning, var det umulig å kontakte teknisk avdeling over mobiltelefon. Det ble derfor besluttet å fly pasienten til Tynset sykehus uten nærmere undersøkelser. På Dombås ble rotorbladene sjekket av basetekniker som oppdaget delaminering av strukturen (10-12 cm) ytterst på bakkanten på to av bladene. Det førte til at samtlige fire blader ble byttet.

HAVARIKOMMISJONENS KOMMENTARER

Ifølge flygesjefen ble bladene senere undersøkt av produsenten. Produsenten mente at skadene hadde oppstått som følge av slitasje eller pga. støt mot tippen i bladets lengderetning, og at berøring og kapping av en busk med diameter på 2-3 cm ikke kunne ha påført skadene.

Ifølge flygesjefen førte hendelsen til at selskapet utprøver en ny måte for merking av blad-tippene på hovedrotor for at de skal bli lettere å se. Den ytre bladdelen blir malt med matt orange striper alternerende på den grå basisfargen. Selskapet foretok også en gjennomgang av problemer vedrørende utvelgelse av landingsplasser. Videre ble redningsmannens rolle på landingsplassen gjennomgått. Det ble også understreket at prosedyren er at teknisk avdeling skal kontaktes for konsultasjon hvis skader, som ikke dekkes av MEL, oppstår.

Denne hendelsen ble først definert som en luftfartshendelse. De nye opplysningene om årsaken til skaden på bladene gjør det naturlig med en omklassifisering til teknisk driftsforstyrrelse. HSL har likevel valgt å lage en bulletin fordi den inneholder flere operative faktorer. Forhold vedrørende den tekniske driftsforstyrrelsen ved delamineringen behandles av Luftfartsverket.

TILRÅDINGER

Ingen.